

УДК 81'25:134

Стаття надійшла до редакції [Article received] – 11.09.2024 р.

Фінансування [Financing] – самофінансування [self-financing]

Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism] – 13.09.2024 р.

Оригінальність тексту [The originality of the text] – 92.25 %

<http://doi.org/10.17721/2663-6530.2024.46.18>

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ ІСПАНСЬКОГО ДІАЛОГУ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ А. ПЕРЕСА- РЕВЕРТЕ “КОРОЛЕВА ПІВДНЯ”

Юлія Андріївна Шелемеха (м. Київ, Україна)

ululyyaaa@gmail.com

магістрант кафедри романської філології
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
бульвар Тараса Шевченка, 14, м. Київ, 01601

Елла Миколаївна Андрієвська (м. Київ, Україна)

ella.andrievska@gmail.com

кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики
перекладу романських мов імені Миколи Зерова
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
бульвар Тараса Шевченка, 14, м. Київ, 01601

Статтю присвячено дослідженню проблем перекладу діалогічного мовлення в романі іспанського письменника А.Переса-Реверте “Королева Півдня”. Проведений аналіз матеріалу дозволив виділити основні типи діалогів у художньому творі та визначити провідні стратегії та прийоми їх інтерпретації в українській мові. Розглядаються особливості відтворення діалектної, сленгової та жаргонної лексики в репліках персонажів; визначається рівень досягнення адекватності українського перекладу.

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com.

Андрієвська Е. М. [Andrievska E. M.], ella.andrievska@gmail.com

Ключові слова: роман, іспанська мова, художній переклад, діалог, розмовне мовлення, діалект, сленг, перекладацькі трансформації.

**LEXICAL AND SEMANTIC MEANS OF REPRODUCING THE SPANISH
DIALOGUE IN THE UKRAINIAN TRANSLATION OF THE NOVEL
A. PEREZ-REVERTE'S 'QUEEN OF THE SOUTH'**

Yuliia A. Shelemekha (Kyiv, Ukraine)

ululyyaaa@gmail.com

Master's student of the Department of Romance Philology

Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Ministry of Education and Science of Ukraine)

14, Taras Shevchenko Blvd, Kyiv, 01601

Ella M. Andriievska (Kyiv, Ukraine)

ella.andriievska@gmail.com

PhD (Philology), Associate Professor at the Department of Theory and Practice of Theory and Practice of Romance Language Translation by Mykola Zerov

Taras Shevchenko National University of Kyiv

(Ministry of Education and Science of Ukraine)

14, Taras Shevchenko Blvd, Kyiv, 01601

The article is devoted to the study of the problems of translation of dialogue speech in the novel 'The Queen of the South' by the Spanish writer A. Perez-Reverte. The analysis of the material made it possible to identify the main types of dialogues in a work of fiction and to determine the leading strategies and techniques of their interpretation in the Ukrainian language. The features of reproduction of dialect, slang and jargon vocabulary in the characters' remarks are considered; the level of achieving adequacy of the Ukrainian translation is determined.

Keywords: novel, Spanish language, artistic translation, dialogue, spoken language, dialect, slang, translation transformations.

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Lexical and Semantic Means of Reproducing the Spanish Dialogue in the Ukrainian Translation of the Novel A. Perez-Reverte's 'Queen of the South' (in Ukrainian) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pıvdnia»]

© Shelemekha Y. A. [Shelemekha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com.

Andriievska E. M. [Andriievska E. M.], ella.andriievska@gmail.com

Вступ. Протягом останніх десятиліть спостерігається прагнення світової спільноти до інтеграції через обмін культурними надбаннями, що зумовлює бурхливий розвиток у царині перекладу художніх творів.

Художній переклад відзначається своєрідністю, оскільки він репрезентує зміст твору не буквально, а шляхом відтворення задуму автора оригінальної літературної праці за допомогою іншої мови. За словами Віктора Коптілова художній переклад “ відбиває спосіб мислення автора оригіналу і його персонажів, відтворює риси їх психології, їх ставлення до навколишньої дійсності” [4, с. 40]. Знайомлячись з художнім перекладом, читач отримує можливість опанувати літературний твір рідною мовою. Водночас перекладена художня література, що потрапляє в український культурний простір, вступає у складні взаємостосунки з її першотвором, подекуди доповнюючи змістові та естетичні межі літературного надбання.

Проблеми художнього перекладу та його різних аспектів знайшли своє відображення у працях Івана Франка, Максима Рильського, Віктора Коптілова, Олександра Чередниченка [7], Галини Верби [14], Ілька Корунця [5] Роксоляни Зорівчак [2], Лади Коломієць [3] та інших. Щодо зарубіжних науковців, то питання перекладу вивчали А.Уртадо Альбір [11], В.Гарсія Єбра [15], Р. Муньос Мартін [12], Роса Рабадан [13]. Незважаючи на це, певні аспекти перекладу залишаються мало дослідженими.

Актуальність статті зумовлена обмеженою кількістю наукових розвідок, спрямованих на вивчення українських перекладів популярних творів, що відображають, зокрема, культурні реалії та традиції іспаномовних народів. Тож нагальною видається потреба у здійсненні поглибленого перекладацького аналізу нещодавно опублікованого перекладу детективного роману іспанського письменника Артуро Переса-Реверте “Королева Півдня”. Приміром, становить інтерес вивчення розбіжностей в діалогічній структурі іспанської та української мов, що призводять до труднощів, пов'язаних з відтворенням смислових значень слів та виразів при перекладі.

Матеріалом дослідження є іспанський текст оригіналу роману Arturo Pérez-Reverte “La Reina del Sur” та його український переклад “Королева

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com,
Андрієвська Е. М. [Andriyevska E. M.], ella.andriyevska@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Півдня”, здійснений відомою літературною перекладачкою Іларією Шевченко, та опублікований видавництвом “Фабула” у 2023 році.

Об’єктом дослідження є лексико-семантичні засоби вираження емоційності в діалогах персонажів у першотворі та перекладі.

Предметом дослідження є основні шляхи та способи відтворення іспанських діалогічних конструкцій в українському перекладі.

Новизна розвідки полягає у напрацюванні закономірностей перекладацьких рішень щодо відтворення іспанських засобів вираження почуттєвого стану в діалозі в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева Півдня”, здійсненому Іларією Шевченко.

Основний зміст. Аналізований твір - це кримінальний пригодницький роман, в центрі якого відтворюється образ Тереси Мендоси, молодої мексиканки з бідної родини, яка є подружкою Блондина Давіли, пілота місцевого наркокортелю. Після вбивства її хлопця, який зрадив свого шефа, налякана жінка рятує своє життя, втікаючи до іспанського міста Мелільї на середземноморському узбережжі Африки. Тереса починає нове життя, але зустріч і романтичні стосунки з галісійським контрабандистом Сантьяго Фістерра приводять її в світ торгівлі наркотиками на Гібралтарській протоці. Після загибелі Сантьяго Тереса поступово бере контроль над бізнесом, отримує владу, багатство і повагу. Сором’язлива дівчина, що колись зустрічалась з наркоторговцем, перетворюється на могутню очільницю організованої злочинності в регіоні Коста-дель-Соль на півдні Іспанії.

Роман розкриває перед читачем подробиці існування злочинного світу торгівлі наркотиками не лише в Мексиці, а й у Європі та Марокко, показуючи транснаціональний характер цього бізнесу. У творі чергуються дві лінії – життя Тереси та оповідь іспанського журналіста, який розслідує її історію. Мова роману відображає різноманітність і складність світів, які описує автор, від мексиканського штату Сіналоа до південного узбережжя Андалусії.

У романі А. Перес-Реверте використовує чітку та лаконічну мову з використанням динамічності сюжету, де події розгортаються у швидкому та напруженому темпі, що є характерним для детективного жанру. Розповідь містить детальні описи, зокрема моментів спогадів чи миті напруги, що створює

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Lexical and Semantic Means of Reproducing the Spanish Dialogue in the Ukrainian Translation of the Novel A. Perez-Reverte's ‘Queen of the South’ (in Ukrainian) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pıvdnia»]

© Shelemekha Y. A. [Shelemekha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com,
Andriievskaya E. M. [Andriievskaya E. M.], ella.andriievskaya@gmail.com

реальну атмосферу дійства. Змальовуючи комунікативні ситуації, автор підкреслює різні мовні варіації – діалекти, сленги, жаргон. У романі відтворюються живі розмови героїв, відображаючи усну мову з короткими фразами, вставними словами та паузами, які наслідують природне мовлення.

Вивченню іспанського діалогу присвячено багато наукових праць. Діалогічне мовлення досліджувалося з точки зору лінгвістики, прагматики, соціолінгвістики та аналізу дискурсу. Проблеми синтаксису та прагматики в повсякденному діалозі знайшли своє відображення в праці Боске Муньоса, який аналізує використання синтаксичних структур повсякденного діалогу та їхній вплив на зміст в розмовній іспанській мові [8]. Дослідження іспанської мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в неформальних і офіційних умовах, описує Естер Форгас Бердет, виділяючи мовні варіації та соціальну динаміку, які впливають на повсякденне мовлення. Зосередившись на різних реєстрах мови, вона аналізує елементи чергування та переривання в іспанському мовленні [10].

Серед вітчизняних досліджень слід виділити праці Зої Гетьман, яка визначає моделі іспанського діалогічного мовлення, зокрема, на основі комунікативних практик, властивих іспанській культурі; розглядає такі аспекти діалогу як контекстуальність, емоційність, непослідовність, суб'єктивність та взаємодія [1]. Суттєвий внесок у вивчення перекладу діалогу на матеріалі іспанських драматичних творів здійснила Юлія Кощій [6].

Діалог – це важливий елемент у розповіді, який оживляє персонажів і допомагає читачам з ними спілкуватися. Кожен персонаж твору має унікальну манеру говорити, що надає йому правдоподібності. За визначенням словника *Diccionario de la Real Academia Española* діалог – це “1. Plática entre dos o más personas, que alternativamente manifiestan sus ideas o afectos; 2. Obra literaria, en prosa o en verso, en que se finge una plática o controversia entre dos o más personajes” [9]. (*Переклад автора*: “1. Розмова між двома або більше людьми, які по черзі висловлюють свої ідеї чи почуття; 2. Літературний твір у прозі чи віршах, у якому імітується розмова чи полеміка між двома чи більше героями”).

У діалогах розгортається сюжет аналізованого твору, створюється емоційний зв'язок між читачем і дійовими особами роману. Через репліки персонажів розкриваються їхні риси характеру, соціально-географічне

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману

А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com.

Андрієвська Е. М. [Andriyevska E. M.], ella.andriyevska@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

походження. Відповідно до тем сюжету репліки містять лексику різних регістрів та стилів.

Попередній аналіз досліджуваного роману дав можливість виділити типологію діалогів відповідно до емоційного забарвлення реплік мовців:

- діалог-альянс (емоційно нейтральний);
- діалог-напруга (незначний ступінь емоційності);
- діалог-конфлікт (високий ступінь емоційності).

Діалог-альянс є переважно інформативним, відтворює зв'язок дійових осіб на підставі внутрішнього інтересу, домовленості чи співробітництва. Це приватна чи професійно-ділова розмова, де головні персонажі роману ведуть урівноважену, емоційно нейтральну бесіду між собою та з посадовими особами, задіяними в романі – поліцейським, суддею, журналістом, адвокатом тощо. Репліки комунікантів передають, експліцитно чи імпліцитно виражену, нейтральну емоційну оцінку, згоду або незгоду.

Розглянемо кілька ілюстрацій.

– <i>Así que mejicana.</i>	– <i>Отже, ти мексиканка.</i>
– <i>Órale.</i>	– <i>Твоя правда.</i>
– <i>Pues has venido bien lejos.</i>	– <i>Далеко тебе занесло.</i>
– <i>Cosas de la vida.</i>	– <i>Життєві негаразди.</i> [17, с.113]

У наведеному прикладі Іларії Шевченко вдалося адекватно передати репліки розмови журналіста Оскара Лобато з Тересою у таверні Кукі. Як бачимо, в українському перекладі структура речень збігається зі змістом. Водночас, відтворюючи вираз *cosas de la vida* (життєві речі), перекладачка надала репліці негативної семантики, вживши іменник *негаразди*. У діалозі спостерігаємо присутність лексеми мексиканського сленгу – *órale*, що в даному випадку має конотацію згоди, яку перекладено – *твоя правда*.

У перекладі регулярно зустрічаємо заміни частин мови, які поєднуються з лексичним збільшенням (додаванням).

– <i>Tengo que irme – se impacientaba don</i>	– <i>Мені вже час іти.</i>	– <i>Дону Епіфаніо</i>
<i>Epifanio –. Decídete.</i>	<i>уривався терпець.</i>	– <i>Вирішуй.</i>
– <i>Ya decidí. Haré lo que usted mande.</i>	– <i>Я вже вирішила. Зроблю те, що ви</i>	<i>порадите.</i> [17, с.53]

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Lexical and Semantic Means of Reproducing the Spanish Dialogue in the Ukrainian Translation of the Novel A. Perez-Reverte's 'Queen of the South' (in Ukrainian) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu pereklyadi romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Shelemekha Y. A. [Shelemekha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com.
Andrievska E. M. [Andrievska E. M.], ella.andrievska@gmail.com

В оригіналі тексту спостерігаємо дієслівну конструкцію *tengo que irme*, а у перекладі – влучно вжите українське розмовне кліше *мені вже час іти*, виражене іменниковим словосполученням (рекатегоризація). Репліки діалогу є емоційно нейтральними, хоча в авторській ремарці помічаємо дієслово *se impacientaba* (ставав нетерплячим), яким автор показує, що Дон Епіфаніо поспішає. В українському перекладі вжито усталене словосполучення *уривався терпець*, яке з більшою силою відтворює нетерпіння, однак загалом адекватно передає зміст першотвору.

Слід зауважити, що розширення конструкції за рахунок додавання лексики є дуже частотним прийомом перекладу в романі.

– *El mar es libre* – *apuntó Teresa.*

– *Море – вільний простір*, – *зауважила*

– *No para esto – dijo el gallego –. Teresa.*

Llevamos mucho tiempo con la fariña.

– *Тільки не для цього, – заперечив*

... Y ustedes nos perturban.

галісієць. – Ми вже давно займаємося

“борошно”. ... *А ви заважаєте нам.*

[17, с. 297]

У поданому прикладі словосполучення *el mar es libre* (море – вільне) відтворюється через конструкцію з додаванням іменника *простір*: *море – вільний простір*, що цілком адекватно передає наміри автора. Прослідковується також використання сленгу наркоторговців в діалозі, який адекватно відтворено українською мовою з використання прямого лексичного відповідника: *la fariña* – “борошно” (що означає кокаїн).

При перекладі сленгу, в деяких випадках, перекладачка вдається до своєрідного вирішення проблеми. Наприклад:

– *Tendré que cargar todavía con luz, y el camino de vuelta es largo.*

– *Мені доведеться вантажити товар при денному світлі, а дорога назад буде довгою.*

– *No hay problema. Pondremos un mono encima del Peñón, con unos prismáticos y un boquitoqui para controlar a las Hachejotas y al pájaro. Hay un teniente inglés allí arriba que nos come en la mano...*

– *Жодних проблем. Ми посадимо на скелю “мавпу” з біноклем і рацією, аби стежити за “маврами” і “птахом”. Там, на горі, працює наш союзник – один слухняний англійський лейтенант, який їсть у нас із рук.*

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com,
Андрієвська Е. М. [Andrievska E. M.], ella.andrievska@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

[17, с. 138]

У репліках діалогу Сантьяго та адвоката Каньябота спостерігаємо використання сленгу контрабандистів, який загалом відтворено адекватно із вживанням прямих функціональних відповідників: *un topo* – “мавна” (відповідальний за транспортування товару), *el pájaro* – “птах” (поліцейський гелікоптер). Водночас лексема *hachejotas*, що є акронімом НІ, отримала оригінальну інтерпретацію – “маври” (митні катери). Сленгову лексику перекладачка позначає в лапках, в той час як у першотворі вони не ставляться.

У наступному прикладі бачимо використання переважно прямих лексичних та синтаксичних відповідників.

– *Cuentan que usted la abandonó en la cárcel. Sin un céntimo.* – *Подейкують, що ви кинули її у в'язниці. Без жодного сантима.*

– *No sé qué le habrán contado, pero es inexacto.* – *Не знаю, що вам наговорили, але це неточно. [17, с.177]*

Відтворюючи стилістично нейтральне іспанське дієслово *cuentan* (кажуть), перекладачка застосовує, характерну для українського узусу лексему *подейкують*, що цілком адекватно передає зміст.

Діалог-напруга, який є найчастотнішим у тексті роману, відзначається присутністю лексики, маркованою невисоким рівнем емоційного збудження (прихованого або явного) чи просто зосередженням сил співрозмовників. Розглянемо кілька ілюстрацій.

– *Pues tengo entendido que al principio la ayudó en eso – dije –. Me refiero a facilitarle infortunios.* – *Наскільки я зрозумів, ви допомогли їй на першому етапі, – мовив я. – У тому сенсі, що наповнили її життя різними*

– *No hable de lo que no sabe –sonaba a reproche, y a consejo –. Yo hacía mi trabajo.* – *бідами та лихами.*
– *Не говоріть про те чого не знаєте. – Ці слова пролунали як докір і порада одночасно. – Я виконував свою роботу. [17, с.176]*

Уривок розмови іспанського журналіста, що веде розслідування, з адвокатом Едді Альваресом загалом відтворено адекватно. При цьому репліка першого співрозмовника *Me refiero a facilitarle infortunios* (я маю на увазі

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Lexical and Semantic Means of Reproducing the Spanish Dialogue in the Ukrainian Translation of the Novel A. Perez-Reverte's 'Queen of the South' (in Ukrainian) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu pereklyadi romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Shelemekha Y. A. [Shelemekha Yu. A.], ululiyaaa@gmail.com,
Andrievska E. M. [Andrievska E. M.], ella.andrievska@gmail.com

сприяння нещастям) інтерпретована на українську мову шляхом заміни синтаксичної структури речення і значного лексичного розширення (додавання) – *У тому сенсі, що наповнили її життя різними бідами та лихами. У репліці-реакції також прослідковуємо зміну дієслівної конструкції sonaba словосполученням типу вказівний займенник + іменник + дієслово: Ці слова пролунали...* Перекладачка зберегла інтенцію автора, передавши напругу в бесіді через ущипливі гострі фрази журналіста та відповідь адвоката з докором і порадою, на які вказує письменник.

– *Fíate de mi olfato de perra. Me inclino* – *Повір моєму собачому нюху. Я радше зробив би ставку на Патрісію*

– *La O'Farrell, era cocaína de otro* *O'Фаррелл.*

costal.

– *Ця О'Фаррелл – не нашого поля ягода. [17, с.287]*

У цьому прикладі І. Шевченко застосовує висловлювання з українського розмовного вжитку: *olfato de perra* – *собачий нюх*. При перекладі іспанської репліки *era cocaína de otro costal*, що дослівно означає *кокаїн іншого виду*, вжито український фразеологізм з підвищенням розмовного регістра – *не нашого поля ягода*. Утім, заміна виразу оригіналу не порушує адекватність відтворення змісту діалогу.

У деяких випадках у перекладі спостерігаємо реструктуризацію з лексичними замінами.

– *Esa chochito, había dicho antes Pati,...* *Паті пробурмотіла: “Гарненька*

– *Demasiado chava para ti, Teniente, кралечка”.*

dijo.

– *Надто зелена для тебе, Лейтенанте. [17, с. 291]*

При відтворенні реплік в бесіді Патрісії і Тереси видно перетворення діалогічної конструкції на речення з прямою мовою. Перекладачка вносить семантичні зміни в лексиці: *había dicho* (сказала) – *пробурмотіла*; пом'якшує вульгаризм *chochito* (“кицька”), шляхом заміни іменника словосполученням *гарненька кралечка*; вираз *demasiado chava* (надто молода) відтворює метафоричним висловлюванням *надто зелена*, надавши репліці мовця більше експресивності.

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainському perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com.
Андрієвська Е. М. [Andriyevska E. M.], ella.andriyevska@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Репрезентуючи діалогічне мовлення, перекладачка цілком природно застосовує яскраві емоційні вирази, характерні для української мови.

– *Pero con sus pendejadas te puso en mala situación.* – *На жаль, ти вскочила в халепу через його дурні витівки.*

– *Necesito ayuda.*

– *Мені потрібна допомога.*

– *Yo no puedo mezclarme en esto.*

– *Я не можу втручатися у цю справу.*

[17, с.51]

Грубий мексиканський вислів *con sus pendejadas* (через його лайно) відтворено розширеним українським словосполученням *через його дурні витівки* з пом'якшеною конотацією. Іспанське висловлювання *te puso en mala situación* влучно відтворено українським фразеологізмом *вскочила в халепу*. У подальшій репліці спостерігаємо лексичне додавання у перекладі: *en esto* (у це) – *у цю справу*.

Слід зазначити, що Іларія Шевченко у багатьох випадках зберігає синтаксис тексту оригіналу та знаходить прями чи максимально наближені функціональні відповідники.

– *Esta vez convendría llevar notarios – añadió Cañabota.* – *Цього разу варто взяти з собою нотаріусів, - докинув Каньябота.*

– *No. ...Demasiada gente a bordo. Lo mío es una Phantom, no un ferry de pasajeros.* – *Ні. ...Забагато людей на борту. Я керую “Фантомом”, а не пасажирським поромом.*

Los notarios eran testigos que los traficantes metían en las planeadoras para certificar que todo iba según lo previsto... *“Нотаріусами” називали свідків, яких контрабандисти підсаджували на катери, прагнучи втекти, що все пройде згідно з планом... [17, с.132]*

Як видно з цитованих ілюстрацій, структура речень та лексичне наповнення діалогу загалом збігаються у першотворі і перекладі. Іронічний вислів іспанця *Lo mío es una Phantom, no un ferry de pasajeros* (у мене “Фантом”, а не пором) цілком адекватно передається в українській мові заміною дієслівної форми *es* на дієслово *керую*. Вжитий в розмові сленг контрабандистів *los*

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Lexical and Semantic Means of Reproducing the Spanish Dialogue in the Ukrainian Translation of the Novel A. Perez-Reverte's 'Queen of the South' (in Ukrainian) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladi romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Shelemekha Y. A. [Shelemekha Yu. A.], ululiyaaa@gmail.com,
Andrievska E. M. [Andrievska E. M.], ella.andrievska@gmail.com

notarios (роз'яснення якого відразу в тексті надає автор) відтворюється точним відповідником “*нотаріуси*”.

У діалогічних ситуаціях роману частотними є розмовні кліше низького регістру, що допомагає А. Пересу-Реверте відтворити мовлення контрабандистів.

– *Eran su propia gente. – ¿Quiénes?* – *Це зробили його союзники.*
– *Da lo mismo quiénes. Tú sabes en qué* – *Хто?*
transas andaba el Güero. Metía naipes – *Байдуже. Ти знаєш, які дільця він*
propios en barajas ajenas. Y al final провертав. Совав свої карти в чужу
alguien dio el pitazo. *колоду. От хтось і накапав на нього.*
[17, с. 50]

У розмові Дона Епіфаніо з Тересою мексиканець вживає іспанський вислів – *en qué transas andaba* (в яких справах брав участь), а в українській мові це словосполучення інтерпретується через стилістично марковані лексеми – *дільця, провертав*, підсилюючи експресивне навантаження репліки. У перекладі конструкції *metía naipes propios* (клав свої карти), використовується дієслово *совав*, що збільшує негативну конотацію репліки. Іспанський фразеологізм *alguien dio el pitazo* (хтось засюрчав у свисток) відтворюється в українському тексті шляхом використання еквівалентного усталеного виразу *хтось і накапав на нього*. Такі трансформації є цілком виправданими і не викривляють зміст оригіналу.

Діалог-конфлікт в аналізованому романі характеризується високим ступенем емоційності переважно негативного характеру. Лексико-семантичне наповнення та синтаксична структура репліки, коментар автора і контекст загалом дають можливість виявити почуттєвий стан персонажів: високу енергійність чи амбітність, запальність чи дратівливість.

Розглянемо особливості перекладу такого типу діалогів.

– *Siento de verdad lo del Güero – dijo* – *Мені справді шкода Блондина, –*
don Epifanio a su espalda –. Era un buen *мовив дон Епіфаніо за її спиною. –*
tipo. *Хороший був парубок.*
– *No – dijo ella –. El Güero no era un* – *Ні, – заперечила вона. – Блондин не*
buen tipo. Era un hijo de su pinche *був хорошим парубком. Він був сучим*
madre. *сином.* [17, с.54]

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com,
Андрієвська Е. М. [Andriyevska E. M.], ella.andriyevska@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

На жалкування Дона Епіфінія за Блондином, якого вбили, Тереса різко заперечує і дає жорстоку оцінку останнього, використовуючи грубу лайку: *Era un hijo de su pinche madre*, яка в українському тексті відтворюється у повному обсязі шляхом використання вульгаризмів, передаючи розмовне мовлення відповідно до задуму автора.

Звертає на себе увагу переклад іспанського словосполучення *un buen tipo*, яке відтворюється як *хороший парубок*, і видається не надто вдалим, оскільки в українському вжитку частіше використовується *хороший хлопець* як синонім до вислову *хороший чоловік*. Слово *парубок* вживається більше для означення неодруженого чоловіка чи юнака.

Спостерігаємо діалоги, що містять значні перетворення синтаксичної структури і лексичного наповнення в українському перекладі порівняно з вихідним текстом.

– <i>Me vale madres –dijo–. No pedí estar. Fue decisión tuya, no mía.</i>	– <i>Я не просилась до твоєї мрії. То було твоє рішення, а не моє.</i>
– <i>Es cierto. Y a veces la vida se desquita concediendo lo que deseas.</i>	– <i>Твоя правда. Часом життя мститься нам, здійснюючи наші бажання. [17, с. 339]</i>

У наведеному уривку перекладачка здійснила помітні трансформації, вилучивши грубу емоційно забарвлену репліку мовця *Me vale madres* (мені начхати) і змінивши дієслівну конструкцію *No pedí estar* (я не просила бути) на метафоричний вислів *Я не просилась до твоєї мрії* з додаванням лексеми *мрія*. Таким чином, піднявся регістр висловлювання першого співрозмовника і пом'якшився ступінь конфлікту в діалозі. Переклад іспанського метафоричного висловлювання *la vida se desquita concediendo lo que deseas* здійснено з використанням прямих лексичних відповідників, що сприяло збереженню експресивної конотації в українському тексті – *життя мститься нам, здійснюючи наші бажання*.

Подекуди зустрічаємо діалоги роману, які містять речення з високою експресивністю, що по-різному передає роздратування як відповідь на репліку співрозмовника.

–*Tengo un tesoro escondido, afuera* – – *Я заховала скарб там, на волі, –*

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Lexical and Semantic Means of Reproducing the Spanish Dialogue in the Ukrainian Translation of the Novel A. Perez-Reverte's 'Queen of the South' (in Ukrainian) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia i spanskoho dialohu v ukrainskomu pereklyadi romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Shelemekha Y. A. [Shelemekha Yu. A.], ululiyaaa@gmail.com.
Andriievskaya E. M. [Andriievskaya E. M.], ella.andriievskaya@gmail.com

añadió Pati por fin.

Teresa escuchó su propia risa antes de pensar que se estaba riendo.

– *Hijole* –comentó–. *Como el abate Faria.*

нарешті озвалася Памі.

Тереса почула власний сміх, перш ніж усвідомила, що сміється.

– *Отакої !* – *скрикнула вона. – Точнісінько як абат Фаріа. [17, с. 172]*

Так, у цитованому уривку розмови перекладачка відтворює окличною конструкцією вигук *Hijole* (що на мексиканському діалекті позначає подив, роздратування або стан враженого) і в коментарі автора змінює дієслово *comentó* (прокоментувала) на *скрикнула*, яскравіше виділивши, таким чином, уїдливі саркастичний сміх героїні роману. Порівняння *Como el abate Faria* (як абат Фаріа) відтворюється з додаванням лексеми *точнісінько*, що значно збільшує ступінь емоційності.

В окремих розмовних ситуаціях конфліктність передається за рахунок синтаксичних повторів в репліках, що супроводжуються описом психологічного стану персонажу в авторському коментарі.

– ... *En cuanto a los motores, puedo completar la partida con otras marcas.*

– *Te pedí* – *dijo Teresa lentamente,*

recalcando las palabras – pinches

Yamahas de doscientos veinticinco

caballos, y carburadores de doscientos

cincuenta... Eso es lo que te pedí.

– ... *Що ж до двигунів, я можу укомплектувати партію іншими*

марками.

– *Я ж просила тебе, – повільно*

мовила Тереса, виділяючи кожне слово. – Привезти кляті “Ямахи” у

двісті двадцять п’ять кінських сил і карбюратори у двісті п’ятдесят. Ось

що я просила у тебе. [17, с.264]

В українському перекладі відслідковується використання точних синтаксичних і лексичних відповідників, що адекватно відтворюють зміст суперечки Тереси Мендоси з підлеглим, який не виконав її завдання. Вживання прямих відповідників зумовлено тим, що в діалозі обговорюються технічні питання справи, вживаються конкретні цифри. При відтворенні фрази *Te pedí pinches Yamahas* (Я просила тебе... кляті Ямахи), враховуючи відмінності в побудові іспанських граматичних конструкцій, перекладачка розширює репліку, влучно застосувавши додавання дієслова *привезти* до колокації кляті “Ямахи”.

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululyaaa@gmail.com,
Андрієвська Е. М. [Andriyevska E. M.], ella.andriyevska@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

В окремих випадках трапляється використання перекладачкою вульгарної лексики, що спотворює ідеостиль А.Переса-Роверте. Наприклад:

– *¿No le pagamos?... Pues que se joda...* – *Хіба ми не платимо йому ? Хай*
 – *Oye, Teniente. No te me apendejes. Estás tomando demasiado. Y de lo otro también.* *іде в дупу !*
 – *Послухай, Лейтенанте, не будь дурепою. Ти забагато п'єш. І нюхаєш забагато "сніжку". [17, с.293]*

У першій репліці діалогу спостерігаємо адекватно відтворене риторичне питання – *Хіба ми не платимо йому ?* Однак, наступне речення *Pues que se joda...* (Та пішов він...) перекладачка інтерпретує з використанням брутального виразу – *Хай іде в дупу !* Така компенсація знижує регістр розмовної лексики і видається неадекватною, хоча певною мірою еквівалентною.

Стилістично нейтральна репліка другої співрозмовниці *No te me apendejes* (не сердься на мене) замінюється грубим оцінним висловленням – *не будь дурепою*, що також опускає розмовний рівень, створює негативну експресію і не є адекватним перекладом. Фінальний вислів діалогу з імпліцитною семантикою – *Y de lo otro también* (і інше теж) в перекладі замінюється конкретизацією – *І нюхаєш забагато "сніжку"*. Така інтерпретація видається неадекватною, оскільки порушує авторський задум висловлення натяку, перетворивши розмовний діалог двох подруг на грубий конфлікт.

Відтворення в перекладі стилістично забарвленої оцінки поєднується з реструктуризацією граматичної конструкції речення.

– *Es usted quien al final paga por todos.* – *Зрештою саме вам доведеться платити за всіх. І мені теж.*
Yo también pago.
 – *Estás loca.* – *Ти божевільна.*
 – *No... Lo que estoy es muerta. Su Teresita Mendoza murió hace doce años, y vine a enterrarla.* – *Ні. Я мертва. Ваша Тересіта Мендоса померла дванадцять років тому, і я приїхала поховати її. [17, с.411]*

Як бачимо з наведеного прикладу, іспанську граматичну конструкцію *Lo que estoy es muerta* (те, що я є, мертва) інтерпретовано в українському перекладі шляхом використання спрощеного дієслівного варіанту – *Я мертва*. Така

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Lexical and Semantic Means of Reproducing the Spanish Dialogue in the Ukrainian Translation of the Novel A. Perez-Reverte's 'Queen of the South' (in Ukrainian) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu pereklydi romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Shelemekha Y. A. [Shelemekha Yu. A.], ululiyaaa@gmail.com,
 Andrievska E. M. [Andrievska E. M.], ella.andrievska@gmail.com

адаптація дещо зменшує глибину внутрішніх роздумів героїні і спрощує емоційне наповнення думки. Індивідуальне метафоричне висловлювання героїні роману про свою смерть, яким закінчується діалог, відтворено точними лексичними відповідниками української мови. У цілому перекладачці вдалося відтворити авторський намір, адекватно передати емоції важкої журби і приреченості.

Висновки. Дослідження особливостей роману А. Переса-Реверте “Королева Півдня” в оригіналі та перекладі дало можливість вивчити своєрідність діалогічного мовлення в іспанській та українській мовах. У творі виявлені основні типи діалогів: діалог-альянс, діалог-напруга і діалог-конфлікт, які відрізняються за ступенем присутності емоційного забарвлення, що реалізується переважно шляхом вживання узусної лексики. У репліках діалогів зустрічаються жаргон контрабандистів, вульгаризми, специфічна лексика наркобізнесу, характерна для організованої злочинності. Головні герої роману спілкуються розмовною мовою, діалектами, притаманними різним регіонам Мексики та Іспанії. Це додає реалістичності діалогічним ситуаціям і персонажам. Водночас в діалогах роману зустрічаються емоційно марковані метафори та фразеологізми.

Грамматичні відмінності між мовами та унікальна семантика іспанської лексики, яка часто не збігається з лексичною системою української мови, створюють труднощі при відтворенні діалогічного мовлення. Складності лексики та синтаксису стали поштовхом до застосування перетворень, зокрема, при перекладі емоційної експресії.

Матеріал дослідження показав, що основними шляхами та способами, які застосовуються перекладачкою для репрезентації діалогічного тексту оригіналу є додавання, вилучення, конкретизація та рекатегоризація. Відтворення таких художніх засобів як метафори та фразеологізми здійснюється шляхом еквівалентної заміни, а решта художніх засобів переважно прямими функціональними відповідниками. Просторіччя в діалозі відтворювалась шляхом адаптації та компенсації. Використання еквівалентів, які відзначаються асиметрією засобів вираження діалогу, не вплинуло на зміст лексичних та синтаксичних одиниць в українському перекладі.

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululyyaaa@gmail.com,
Андрієвська Е. М. [Andriyevska E. M.], ella.andriyevska@gmail.com

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

У цілому перекладачка Іларія Шевченко зберегла емоційний колорит та світоглядну картину, задуману автором, уникнувши спотворень, і представила українському читачеві переклад динамічного роману з елементами трилера, не порушивши вихідну роль першотвору.

Література:

1. Гетьман, З. О. (2004). Загальнонаціональна іспанська мова та іспанське розмовне мовлення в контексті іберо-романської взаємодії. Наукові записки Інституту філології Київського університету. Київ.
2. Зорівчак, Р. П. (2007). Український художній переклад як націєтворчий чинник. Зарубіжна література, 1–5.
3. Коломієць, Л. (2017). Актуальні питання художнього перекладу на європейських наукових майданчиках. Українська літературна газета, 19(22), 19.
4. Коптілов, В. В. (2002). Теорія і практика перекладу (2-е вид.). Київ: Юніверс.
5. Корунець, І. В. (2008). Біля витоків українського перекладознавства. Всесвіт: Журнал іноземної літератури, 188–194.
6. Кошій, Ю. П. (н.д.). Розмовні елементи українського та італійського перекладів діалогів іспанської трагедії Ф. Г. Лорки "Криваве весілля". Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика", 20, 248–254.
7. Чередниченко, О. І. (2017). Переклад. Культура. Ідентичність. Київ: Видавець Заславський О. Ю.
8. Bosque Muñoz, I., & Gutiérrez-Rexach, J. (2009). Fundamentos de sintaxis formal. Ediciones Akal, S.A.; 1st edition.
9. Diccionario de la Real Academia Española. Retrieved from <http://buscon.rae.es/>
10. Forgas Berdet, E. (2007). El lugar de la literatura, la historia y el arte en la enseñanza de español a extranjeros. Retrieved from <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2341079>
11. Hurtado Albir, A. (2022). Traducción y traductología: Introducción a la traductología (13a ed.). Madrid: Cátedra.
12. Muñoz Martín, R. (1995). Lingüística para traducir. Narceloma Teide.
13. Rabadán, R. (1991). Equivalencia y traducción. Problemática de la equivalencia transléctica inglés-español. León: Universidad de León.
14. Verba, H. (2019). El cambio semántico como fuente de los falsos amigos del traductor. Mundo Eslovo, 18, 188–201. Granada: Ed. Universidad de Granada.
15. Yebra, V. G. (1982). Teoría y práctica de la traducción (Vol. 2). Madrid: Gredos.

Джерела ілюстративного матеріалу:

16. Pérez-Reverte Arturo *La Reina del Sur*. (2002). Santillana Ediciones Generales. 522 p. URL: <https://readli.net/chitat-online/?b=173156&pg=1>
17. Перес-Реверте Артуро *Королева Півдня*. Роман / пер. з іспан. І. Шевченко. Харків: ВД «Фабула», 2023. 432 с.

(Current issues in translation studies [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Lexical and Semantic Means of Reproducing the Spanish Dialogue in the Ukrainian Translation of the Novel A. Perez-Reverte's 'Queen of the South' (in Ukrainian) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispankoho dialohu v ukrainskomu pereklyadi romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Shelemekha Y. A. [Shelemekha Yu. A.], ululiyaaa@gmail.com.
Andrievska E. M. [Andrievska E. M.], ella.andrievska@gmail.com

References:

1. Het'man, Z. O. (2004). Zaholnonatsional'na ispans'ka mova ta ispans'ke rozmovne movlennia v konteksti ibero-romans'koi vzaemodii [National Spanish Language and Spanish Colloquial Speech in the Context of Ibero-Romance Interaction]. *Naukovi zapysky Instytutu filolohii Kyivs'koho universytetu*. Retrieved from <https://language-science.com>
2. Zorivchak, R. P. (2007). Ukraïns'kyi khudozhnii pereklad yak natsietvorchyi chynnyk [Ukrainian Literary Translation as a Nation-Building Factor]. *Zarubizhna literatura*, 1–5. Retrieved from <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/91df5170-9bb5-43c6-8425-6d7ed45441af/content>
3. Kolomiets', L. (2017). Aktual'ni pytannia khudozhnoho perekladu na yevropeiskykh naukovykh maidanchykakh [Current Issues of Literary Translation on European Academic Platforms]. *Ukraïns'ka literaturna hazeta*, 19(22), 19. Retrieved from <https://modernpedagogy.com>
4. Koptilov, V. V. (2002). Teoriia i praktyka perekladu (2-e vyd.) [Theory and Practice of Translation (2nd ed.)]. Kyiv: Yunyvers.
5. Korunets', I. V. (2008). Bilia vytokiv ukraïns'koho perekladoznavstva [At the Origins of Ukrainian Translation Studies]. *Vsesvit: Zhurnal inozemnoi literatury*, 188–194. Retrieved from <https://modernpedagogy.com>
6. Koshchii, Yu. P. (n.d.). Rozmovni elementy ukraïns'koho ta ital'ijs'koho perekladiv diolohiv ispans'koi trahedii F. H. Lorky "Kryvave vesillia" [Conversational Elements of Ukrainian and Italian Translations of Dialogue in the Spanish Tragedy by F. G. Lorca "Blood Wedding"]. *Naukovyi visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu. Seriiia "Linhvistyka"*, 20, 248–254. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com>
7. Cherednychenko, O. I. (2017). Pereklad. Kultura. Identychnist' [Translation. Culture. Identity]. Kyiv: Vydavets' Zaslavs'kyi O. Yu.
8. Bosque Muñoz Ignacio, Gutiérrez-Rexach Javier Fundamentos de sintaxis formal (2009). Ediciones Akal, S.A.; 1st edition. 800 p.
9. Diccionario de la Real Academia Española. URL: <http://buscon.rae.es/>
10. Forgas Berdet, Esther (2007) "El lugar de la literatura, la historia y el arte en la enseñanza de español a extranjeros", <http://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2341079>
11. Hurtado Albir, A. Traducción y traductología: Introducción a la traductología. Madrid. Cátedra, 13a ed. 2022. 696 p.
12. Muñoz Martín R. Lingüística para traducir, Narceloma Teide, 1995.
13. Rabadán R. Equivalencia y traducción. Problemática de la equivalencia transléctica inglés español, León, Universidad de león, 1991.
14. Verba H. El cambio semántico como fuente de los falsos amigos del traductor - Mundo Eslavo, – Granada: Ed. Universidad de Granada, 2019. N°18. Pp. 188-201.
15. Yebra, Valentín García Teoría y práctica de la traducción, 2 t., Madrid, Gredos, 198/.2.
16. Pérez-Reverte Arturo La Reina del Sur. (2002). Santillana Ediciones Generales. 522 p. URL: <https://readli.net/chitat-online/?b=173156&pg=1>
17. Peres-Reverte Arturo Koroleva Pivdnja. Roman / per. z ispan. I. Shevchenko. Harkiv: VD «Fabula», 2023. 432 s.

(Актуальні питання перекладознавства [Aktual'ni pytannja perekladoznavstva])

Лексико-Семантичні засоби відтворення іспанського діалогу в українському перекладі роману А. Переса-Реверте “Королева півдня” (Українською) [Leksyko-Semantychni zasoby vidtvorennia ispanskoho dialohu v ukrainskomu perekladі romanu A. Peresa-Reverte «Koroleva pivdnia»]

© Шелемеха Ю. А. [Shelemeha Yu. A.], ululiyaaa@gmail.com.
 Андрієвська Е. М. [Andrievska E. M.], ella.andrievska@gmail.com